

Οικο-νέα Ρόδου

ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΝΗΣΟΥ ΡΟΔΟΥ

Αριθμός Φύλλου: 29 // Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2013

www.ecorodos.gr // Email: ecorodos1989@gmail.com

Διανέμεται Δωρεάν

Οικονομική και Περιβαλλοντική κρίση

Η διετία 2010-2011 συνέπεσε με την όξυνση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που έπληξε και την Ευρώπη. Στην Ελλάδα έχει λάβει ιδιαίτερη οξύτητα. Η κρίση αυτή έχει αρνητικές επιπτώσεις στην πολιτική για το περιβάλλον που ακολουθεί και η ΕΕ και η Ελλάδα.

Η ληστική εκμετάλλευση του περιβάλλοντος υπάρχει ήδη πολύ πριν από την εκδήλωση της κρίσης. Θυμίζουμε τις έντονες πιέσεις που ασκούν πανίσχυρα πολυεθνικά μονοπώλια για τη χωρίς περιορισμούς χρήση των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, το παγκόσμιο εμπόριο ατμοσφαιρικών ρύπων, που υποστηρίζεται από πετρελαϊκούς κολοσσούς και την προσπάθεια διάδοσης της πυρηνικής ενέργειας για ηλεκτροπαραγωγή από ευρωπαϊκές και αμερικανικές εταιρίες - για να αναφέρουμε ελάχιστα παραδείγματα.

Η οικονομική κρίση χρησιμοποιείται, ως πρόφαση για την άρση των περιορισμών και των ανεπαρκών ελέγχων που η ΕΕ και τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει μέχρι τώρα, κυρίως υπό την πίεση των λαϊκών και περιβαλλοντικών κινημάτων. Έως το 2015 στην ΕΕ αναμένεται έλλειμμα χρηματοδότησης \$45 εκατ. για την πολιτική κατά της κλιματικής αλλαγής και \$22,5 εκατ. για τις ΑΠΕ.

Στην Ελλάδα η οικονομική κρίση έδωσε την ευκαιρία, τους τελευταίους μήνες, όχι μόνον να αναιρεθούν τα ανεπαρκέστατα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος αλλά να νομοθετηθούν τα ακριβώς αντίθετα. Το επιχείρημα, πολιτικών και επιχειρηματιών, είναι ότι με τον τρόπο αυτό θα διευκολυνθούν οι... επενδύσεις για τη σωτηρία της χώρας. Τα βήματα προς την ανατροπή κάθε έννοιας προστασίας του περιβάλλοντος είναι:

- Η ψήφιση του νόμου για την «Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων» (γνωστός και ως «fast track»)
- Η θέσπιση «Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου»
- Επιδότηση των ορυκτών καυσίμων και ενίσχυση της πετρελαιοκίνησης.
- Το «πράσινο ταμείο» περνά στον κρατικό προϋπολογισμό κατά 95%. Για έργα που αφορούν το περιβάλλον θα διατίθεται μόνον το 5% (ν. 4024/2011)
- Η δαπανηρή και επικίνδυνη καύση των στερεών αστικών αποβλήτων προωθείται και επιδοτείται ως ΑΠΕ. Η ανακύκλωση των απορριμμάτων στην πηγή περιθωριοποιήθηκε και σιωπηρά τείνει να αποκλειστεί ως λύση.
- Νομιμοποίηση αυθαιρέτων ακόμη και σε προστατευόμενες περιοχές. Ο νόμος ουσιαστικά

δικαιώνει όσους αυθαιρετούν και δυναμιτίζει κάθε έννοια χωροταξικού σχεδιασμού.

- Χωροταξικό για τον τουρισμό. Εισάγει τη μαζική παραγωγή παραθεριστικής κατοικίας, δεν λαμβάνει υπόψη τους φυσικούς πόρους, ούτε τα τοπικά φυσικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά.

Μέσα σ' αυτά τα διεθνή και εθνικά δεδομένα ο Σύλλογος μας προσπάθησε κατά καιρούς να συνδέσει τα τοπικά περιβαλλοντικά προβλήματα με τα γενικότερα. Έτσι και οι προτάσεις μας νομίζουμε ότι κατευθύνονται με τις γενικότερες απόψεις για μια πολιτική προς το συμφέρον των πολιτών, του περιβάλλοντος και όχι των οικονομικά ισχυρών.

✦ Το Διοικητικό Συμβούλιο

Τα Θαλάσσια Θηλαστικά της Ελλάδας

Μεγάπτερη φάλαινα, *Megaptera novaeangliae*

Είναι περιστασιακός επισκέπτης στη Μεσόγειο, στην οποία εισέρχεται από τα στενά του Γιβραλτάρ. Το ολικό μήκος των ενηλίκων είναι 13,0 μ. για τα αρσενικά και 13,9 μ. για τα θηλυκά. Στις ελληνικές θάλασσες έχουν σημειωθεί δύο παρατηρήσεις, μία στο εσωτερικό Ιόνιο και μία στο Μυρτώο Πέλαγος. Πρόκειται για την πιο γνωστή φάλαινα στο ευρύ κοινό λόγω των «τραγουδιών» της και των αλμάτων της.

Βόρεια ρυγχοφάλαινα, *Balaenoptera acutorostrata*

Πρόκειται για τη δεύτερη μικρότερη φάλαινα, παγκοσμίως. Το μέσο μήκος των ενηλίκων είναι

8,5 - 8,8 μ. για τα αρσενικά και 7,8 - 8,2 μ. για τα θηλυκά. Εισέρχεται περιστασιακά στη Μεσόγειο από τα στενά του Γιβραλτάρ. Σε ελληνικά νερά έχει βρεθεί μόνο μία νεκρή ρυγχοφάλαινα, το 2000 στη Σκιάθο. Συνολικά στη Μεσόγειο υπάρχουν 26 καταγραφές βόρειων ρυγχοφαλαίων.

Ψευδόρκα, *Pseudorca crassidens*

Είναι ένα από τα μεγαλύτερα μέλη της οικογένεια των Δελφινιδών, με τα ενήλικα αρσενικά να φτάνουν τα 6 μ. και τα θηλυκά τα 5 μ. Πρόσφατες παρατηρήσεις υποδηλώνουν ότι υπάρχει ένας μόνιμος μικρός πληθυσμός που διαβιεί στην Ανατολική Μεσόγειο. Στην Ελλάδα η παρουσία της είναι πολύ σπάνια. Μέχρι σήμερα έχει παρατηρηθεί ένα κοπάδι από ψευδόρκες στα ανοιχτά της Χίου και έχει βρεθεί μια νεκρή στον Αργολικό Κόλπο.

Στενόρυγχο δελφίνι, *Steno bredanensis*

Άλλος ένας περιστασιακός επισκέπτης των ελληνικών θαλασσών. Το μέγιστο μήκος του παγκοσμίως είναι 2,65 μ. για τα αρσενικά και 2,55 μ. για τα θηλυκά. Από τις 18 συνολικά, καταγραφές στη Μεσόγειο, η μεγάλη πλειονότητα είναι στην Ανατολική Μεσόγειο

και υποδηλώνει ότι στην περιοχή ζει μόνιμα ένας μικρός πληθυσμός. Στην Ελλάδα υπάρχει μια καταγραφή μίας ομάδας οκτώ ζώων το 2003 στα ανοιχτά της Δ. Κεφαλονιάς.

Μεσοπλόδοντα, *Mesoplodon sp.*

Είναι από τα λιγότερο γνωστά θηλαστικά της γης, γιατί είναι δυσπρόσιτα ζώα που δύσκολα μπορεί κανείς να τα παρατηρήσει στο φυσικό τους περιβάλλον. Υπάρχουν 14 αναγνωρισμένα είδη μεσοπλόδοντα στον κόσμο. Από αυτά 3 είδη έχουν παρατηρηθεί στη Μεσόγειο. Στην Ελλάδα έχουμε μια αμφίβολη αναφορά για ένα μικτό κοπάδι ζιφιών και μεσοπλόδοντων (*M. densirostris*) στα ανοιχτά της Κεφαλονιάς. ✦

Ένας και μοναδικός!
www.spanos.gr

Πυρηνικά εργοστάσια στην Ελλάδα μετά το 2020;

της Μανταλένας Πίου.

Πυρηνική Ενέργεια; Όχι ευχαριστώ, λέγαμε κάποτε, τώρα όμως αρχίζουμε και τη συζητάμε... Η κυβέρνηση δια στόματος του αρμόδιου υπουργού Χρήστου Φώλια δηλώνει κατηγορηματικά ότι τα πυρηνικά δεν εντάσσονται στον ενεργειακό σχεδιασμό της, όμως δια του υπουργού ΠΕΧΩΔΕ Γιώργου Σουφλιά την έφερε στο τραπέζι και έθεσε ένα θέμα - ταμπού για την ελληνική κοινωνία, που αμέσως ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων από την αντιπολίτευση στον δημόσιο διάλογο.

Οι αναφορές στην πυρηνική ενέργεια δεν είναι τυχαίες. Σε όλον τον κόσμο σήμερα, στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ οι πυρηνικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρισμού επανέρχονται στο προσκήνιο: Το ακριβό πετρέλαιο και φυσικό αέριο που κάποτε θα εξαντληθούν και η προοπτική ταχύτερης χειραφέτησης από τις χώρες που τα παράγουν, οι μηδενικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, οι νέες τεχνολογίες ασφάλειας και το ελεγχόμενο λειτουργικό κόστος παραγωγής ηλεκτρισμού κάνουν ελκυστική την πυρηνική ενέργεια, παρ' ότι ο κίνδυνος του ατυχήματος δεν έχει εκλείψει, ούτε έχει λυθεί το πρόβλημα της αποθήκευσης των πυρηνικών αποβλήτων.

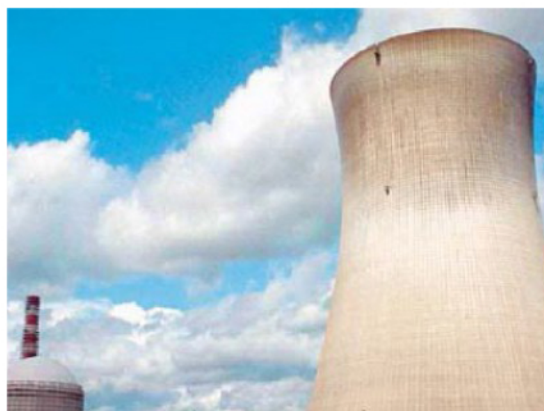
Αναζήτηση περιοχών

Ως το 2020 τα πυρηνικά δεν συμπεριλαμβάνονται στον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας μας, δήλωσε σε ημερίδα για την Αναγέννηση της Πυρηνικής Ενέργειας, ο πρόεδρος του Συμβουλίου Εθνικής Ενεργειακής Στρατηγικής Ραφαήλ Μωυσής, που είναι υπεύθυνος για τον μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό. Μετά όμως; Το ερώτημα είναι πολύ επίκαιρο, αν συνοπολογιστεί ότι ο μέσος χρόνος

κατασκευής ενός πυρηνικού ενεργειακού σταθμού είναι τα 10 χρόνια από τότε που ανακοινώνεται για πρώτη φορά. Στα 10 αυτά χρόνια, οι ειδικοί, που μιλούν με την εμπειρία των δυτικών χωρών, συμπεριλαμβάνουν και τα 2-3 πρώτα χρόνια που χρειάζεται κατά μέσον όρο η κοινή γνώμη για να πειστεί για την εγκατάσταση του σταθμού. Με το δεδομένο αυτό και τη γνωστή ελληνική καθυστέρηση, η δημόσια συζήτηση που άνοιξε για τα πυρηνικά ίσως να μην είναι καθόλου πρώιμη και να προετοιμάζει για την μετά το 2020 εποχή. Πληροφορίες αναφέρουν μάλιστα ότι έχουν αναζητηθεί και περιοχές, με χαμηλή σεισμικότητα κοντά σε θάλασσα ή ποτάμι, που να μπορούν να φιλοξενήσουν πυρηνική μονάδα και ως καταλληλότερα έχουν εντοπιστεί σημεία στη Βόρειο Ελλάδα.

Η ΕΕ έχει δώσει το πράσινο φως στις κυβερνήσεις των κρατών-μελών της (και της Ελλάδας) να αποφασίσουν και «κλείνει το μάτι» στα πυρηνικά, καθώς ουσιαστικά τα έχει κατατάξει στην «πράσινη» ενέργεια, τη μόνη, από τις λεγόμενες σταθερές πηγές ηλεκτρισμού που δεν θα τιμωρείται με τα

υψηλού κόστους πιστοποιητικά εκπομπής ρύπων: Από το 2013 και μετά, βάσει της συμφωνίας του Κιότο και του μηχανισμού που έχει υιοθετήσει η ΕΕ, όλες οι «συμβατικές» μονάδες παραγωγής, με φυσικό αέριο, πετρέλαιο, λιγνίτη και λιθάνθρακα θα κληθούν να πληρώνουν πρόστιμο ανάλογα με τις ποσότητες του διοξειδίου του άνθρακα και άλλων αερίων του θερμοκηπίου που εκλύουν ανά παραγόμενη MWh. Και μόνον η εφαρμογή του μέτρου υπολογίζεται ότι θα επιβαρύνει τις τιμές του ρεύματος στην Ελλάδα κατά 45-50%, χωρίς στην αύξηση αυτή να συμπεριλαμβάνεται το κόστος του καυσίμου, που τίποτα δεν αποκλείει να έχει εκτοξευθεί στα ύψη σε περίπτωση που το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο συνεχίσουν το ράλι τους.

Αντιδράσεις

Οι πολίτες στις περισσότερες χώρες αντιδρούν στα πυρηνικά, όμως οι αντιδράσεις μπορεί να καμφθούν, όταν οι καταναλωτές κληθούν να πληρώνουν υπέρογκους λογαριασμούς ρεύματος, που θα ενσωματώνουν το κόστος των ρύπων και των επιδοτήσεων στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, οι οποίες με τη σειρά τους μπορεί στο μέλλον επίσης να ενσωματώσουν κόστος από πιστοποιητικά ρύπων: Όχι, γιατί τα αιολικά ή τα ηλιακά εκπέμπουν αέρια του θερμοκηπίου κατά τη λειτουργία τους -τουναντίον είναι πράσινα- αλλά γιατί καταναλώνεται πολύ ενέργεια για την κατασκευή των ανεμογεννητριών ή των φωτοβολταϊκών πάνελ. Ειδικά για τα φωτοβολταϊκά ορισμένοι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι η

ενέργεια που καταναλώνεται (και κατά συνέπεια οι ρύποι που εκλύονται) για την κατασκευή των πάνελ είναι μεγαλύτερη από αυτή που το συγκεκριμένο πάνελ θα αποδώσει ως ηλεκτρισμό σε όλη την διάρκεια της παραγωγικής ζωής του! Επιπλέον, με τα σημερινά τεχνολογικά δεδομένα τουλάχιστον, οι ανεμογεννήτριες και τα ηλιακά δεν εντάσσονται στις «σταθερές» πηγές ενέργειας, έχουν δηλαδή περιορισμούς στην παραγωγή ηλεκτρισμού όταν πχ δεν φυσά ή τη νύκτα, πράγμα που σημαίνει ότι χρειάζονται οι «συμβατικές» μονάδες που μπορούν να παράγουν ρεύμα όλο το 24ωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα, για να καλύπτουν τα κενά. Γι' αυτό τον λόγο οι ΑΠΕ χρησιμοποιούνται συμπληρωματικά στο ενεργειακό ισοζύγιο των χωρών, σε ένα ποσοστό που για την Ελλάδα και την ΕΕ στόχο έχει να φθάσει στο 20% ως το 2020.

Βαλκάνια

Η Τουρκία, η Αλβανία, η ΠΓΔΜ και η Αίγυπτος έχουν ήδη ανακοινώσει ότι επιθυμούν να εισέλθουν στο κλαμπ των πυρηνικών. Η Βουλγαρία μπορεί να έκλεισε το Κοζλοντούι αλλά κατασκευάζει άλλο πυρηνικό σταθμό στο Μπέλενε, κοντά στα σύνορα με τη Ρουμανία, που ήδη διαθέτει πυρηνικά. Αν η Ελλάδα παραμείνει πιστή στη θέση κατά της πυρηνικής ενέργειας, σε λίγα χρόνια θα είναι η χώρα με το ακριβότερο ηλεκτρικό ρεύμα στην περιοχή, πιθανότατα εξαρτημένη από την ηλεκτρική ενέργεια των γειτόνων της που θα αναγκάζεται να την εισάγει και εκτεθειμένη πολλαπλά στον κίνδυνο πυρηνικού ατυχήματος, από όλες τις γειτονικές της χώρες.

437 πυρηνικά εργοστάσια

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Παγκόσμιου Πυρηνικού Οργανισμού σήμερα λειτουργούν 437 πυρηνικά εργοστάσια Η/Ε σε 33 χώρες σε όλο τον κόσμο, 30 βρίσκονται υπό κατασκευή, 74 σχεδιάζονται και 162 έχουν προταθεί. Οι 15 από τις 27 χώρες της ΕΕ διαθέτουν πυρηνικά, με τη Γαλλία να κατέχει το ρεκόρ αφού το 78% της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγει προέρχεται από πυρηνικούς σταθμούς,

Το 34% της ηλεκτροπαραγωγής της Ευρώπης προέρχεται από πυρηνικά και το 16% της παγκόσμιας παραγωγής. Στις ΗΠΑ τα πυρηνικά αντιστοιχούν στο 20% της παραγωγής. Μεγάλος παίκτης είναι η Ρωσία που όχι μόνον πολλαπλασιάζει τους πυρηνικούς σταθμούς αλλά παρουσίασε και σχέδια για πλωτή πυρηνική μονάδα! 🌱

Συλλογή Προστασίας Περιβάλλοντος Ρόδου
Το Ίδρυμα
THE BODY SHOP FOUNDATION
υποστηρίζει
ενεργά το
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
του νησιού της
ΡΟΔΟΥ!
Περισσότερες Πληροφορίες στο:
thebodyshopfoundation.org